

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД УПЕРЕДЖЕННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ СИТУАЦІЙ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Володченкова Н.В., канд. техн. наук., доцент

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Хіврич О.В., кан. війск. наук., доцент

Національний університет оборони України ім. І.Черняховського, Київ, Україна

Створення безпечних і безаварійних умов праці досягається шляхом впровадження найкращих світових практик в інтегровані системи управління промисловим підприємством на основі міжнародних стандартів з ризик-орієнтовного підходу до безпеки праці з розробленням комплексу заходів упередження виникнення небезпек.

Загалом планування є одним із варіантів виявлення умов діяльності, зменшення невизначеності та ризику. Однак будь-яке підприємство не може повністю усунути невизначеність, а, отже, цілковито спланувати свою діяльність, оскільки це означатиме усунення різноманітності дій та інтересів суб'єктів ринку, які не збігаються. Основною метою оцінки ризику є розробка заходів щодо запобігання та зниження небезпек, що загрожують безпеці та здоров'ю працівників.

Оцінка ризику розуміється при цьому як дослідження, що проводиться шляхом здійснення ряду етапів (кроків), що включають виявлення небезпек та їх джерел; ранжування ризику і встановлення його ступеня; розроблення заходів та засобів упередження виникнення аварій (аварійних ситуацій).

Вагомою складовою вирішення цього завдання є завчасна розробка та впровадження у практичну діяльність на підприємствах з можливим утворенням у повітрі виробничих приміщень небезпечних концентрацій речовин у вигляді паро- або пиловмішей та їх гібридів, на основі розробленого ризик-орієнтовного підходу виявлення небезпек, систем завчасного виявлення аварій (аварійних ситуацій) та своєчасного сповіщення виробничого персоналу у разі їх виникнення.

Сповіщення здійснюється за допомогою звукових, світлових сигналів, інформаційних табло, а також трансляцією оперативних мовних повідомлень та повідомлень, що готуються завчасно і записуються в електронному вигляді до енергонезалежної пам'яті програмно-технічних засобів, у тому числі:

- інформаційних, які транслюються в автоматичному режимі;
- тривожних, які транслюються за командою відповідальної особи чергової зміни підприємства.

Інформаційні сигнали і повідомлення формуються та доводяться до персоналу виробничого об'єкта (ділянки, цеху, складу тощо), відповідального за умови функціонування технологічного обладнання та відповідальній особі чергової зміни підприємства.

Тривожні сигнали і повідомлення формуються та доводяться до виробничого персоналу і керівництва підприємства.

Як запобіжні заходи безпеки, які повинні бути впроваджені на підприємстві можуть бути: забезпечення безпечних просторових показників між структурними підрозділами підприємства, своєчасна розробка, погодження та затвердження планів ліквідації аварій (аварійних ситуацій); проведення ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки та їх декларування у разі необхідності.

Висновки. Комплексне застосування методів оцінювання ризику та упередження виникнення аварійних ситуацій на підприємствах дозволяє розробляти та обґрунтовувати ефективні заходи щодо підвищення безпеки їх функціонування.

Обладнання виробничих об'єктів підприємств системами завчасного виявлення аварій (аварійних ситуацій) та своєчасного оповіщення виробничого персоналу у разі їх виникнення дає змогу на ранній стадії запобігати виникненню вибухонебезпечних ситуацій і своєчасно реагувати для їх недопущення.